

Socialförvaltningen

Hilda Gustafsson | Nämndsekreterare
| hilda.gustafsson@bollebygd.se

Socialnämnden

Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta avgifter för mat i samband med stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att åt socialnämnden uppdra att årligen justera avgifterna samt nivåer för maxtaxa och minimibelopp i enlighet med de principer som framgår av styrdokumentet ”tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning”, 2021-02-04.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav 2020-03-12, § 25, socialnämnden i uppdrag att årligen räkna upp avgifterna för hemtjänst, dagverksamhet, larm, hemsjukvård, korttidsvistelse och utprovning av hjälpmedel utifrån SKR:s omsorgsprisindex (OPI) samt att utifrån prisbasbeloppet justera nivåer för maxtaxa och minimibelopp. Uppräkningen av avgifterna framgår av styrdokumentet ”Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning” (KS2019/283). Där framgår det även vilka avgifter kommunen tar ut samt tillämpning av avgiftsberäkning.

Vid arbetet med att räkna upp avgifterna för år 2021 uppmärksammades det en viss diskrepans mellan tillämpningsdokumentet och det faktiska genomförandet. Socialförvaltningen har därför, efter samråd med socialnämndens presidium, avvaktat revideringen av avgifterna för att genomföra en grundligare genomlysning av tillämpningsdokumentet och avgiftsprocessen. Genomlysningen har skett genom en genomgång av föreskrifter, lagstiftning och förarbeten som styr avgifter inom socialtjänstlagen (SoL 2001:453), hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS 1993:387). Även omvärldsbevakning av andra kommuners tillämpningsdokument har legat till grund för utredningen.

Genomlysningen har resulterat i ett nytt tillämpningsdokument där avsikten är att tydliggöra såväl huvudprinciperna för avgiftsberäkning som hur respektive avgift beräknas och tas ut. Dokumentet har delats upp utifrån SoL, HSL och LSS och de avgifter som kommunen får ta ut enligt respektive lag. Tydliggörandet och uppdelning ska förhoppningsvis bidra till att socialförvaltningen på ett enklare och mer effektivt sätt kan tillse att tillämpningen av avgiftsdokumentet, och därmed efterföljandet av relevant lagstiftning, kan genomföras utan diskrepanser.

Socialnämnden har nu att besluta om ändringarna i tillämpningsdokumentet och att skicka ärendet till kommunfullmäktige som beslutar om att anta avgifterna. Ändringarna presenteras nedan och följer tillämpningsdokumentet i kronologisk ordning. Vilken typ av ändring som införts i dokumentet tydliggörs genom ”nytt”, ”förtydligande” eller ”uppräknings”.

- **S. 4 - Inledning** *Nytt:* Avgifterna revideras främst med stöd av utifrån prisbasbelopp istället för omsorgsprisindex (OPI). Eftersom huvudprinciperna i avgiftsberäkningen, såsom maxtaxa och minimibelopp, beräknas utifrån prisbasbeloppet är det rimligt att avgifterna som omfattas av maxtaxan räknas upp utifrån samma princip. Även Socialstyrelsens meddelandeblad samt Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader som uppdateras årligen ligger till grund för vissa avgiftsberäkningar.
- **S. 4 – Prisbasbelopp** *Uppräkning:* Prisbasbeloppet har ändrats till 2021 års belopp.

Del 1 – Avgifter enligt SoL och HSL

- **S. 6 – Maxtaxa:** *Uppräkning:* Ändrat utifrån 2021 års prisbasbelopp.
- **S. 6 – Minimibelopp** *Uppräkning & förtydligande:* Ändrat utifrån 2021 års prisbasbelopp. Tydliggjort varför minimibeloppet skiljer sig mellan personer över och under 61 år. Överensstämmer med Socialstyrelsens rekommendationer.
- **S. 6-7 – Höjning av minibelopp** *Förtydligande:* Vad som gäller för höjning av minibelopp efter individuell prövning samt till följd av förhöjda matkostnader. Överensstämmer med Socialstyrelsens rekommendationer samt förarbeten till lagen (prop. 2000/01:149).
- **S. 7 – Sänkning av minimibelopp** *Förtydligande* av tillämpning.
- **S. 7 – Bostadskostnad** *Uppräkning:* Kostnader för uppvärmning och övriga driftskostnader av bostad beräknas enligt Pensionsmyndighetens senaste schablonbelopp (PFS 2019:3).
- **S. 8 – Avgiftsberäkning för olika hushållstyper** *Förtydligande* av tillämpning.
- **S. 9 – Förbrukningsvaror** *Nytt:* Avgiften för förbrukningsvaror på särskilt boende sänks från 200 kronor/månad till 130 kronor/månad. Följer Konsumentverkets rekommendationer.
- **S. 9 – Hemtjänstavgift** *Nytt:* Tidigare uppdelat i en avgift för städ och en avgift för hemtjänst. Nu sammanslaget till en avgift för både städ/service och omsorg. Avgiften fastställs till 0,39 % av prisbasbeloppet vilket ger en avgift på 186 kronor/timme år 2021.
- **S.9 – Trygghetslarm** *Nytt:* Avgiften fastställs till 5 % av prisbasbeloppet vilket ger en avgift på 198 kronor/månad år 2021. Personer som delar boende, delar på avgiften för trygghetslarm. Även avgift för borttappat trygghetslarm är nytt.
- **S. 9 – Måltidsavgift matdistribution** *Nytt:* Utkörningsavgift (13 kr) ersätts av distributionsavgift som beräknas som del av beviljade hemtjänststimmar. Medför förenklad administration samt överensstämmer med intentionerna i lagens förarbete där distribution av mat ses som del av hemtjänst (prop. 2000/01:149).
- **S. 9 – Avgift dagverksamhet** *Nytt:* Avgift fastställs till 0,14 % av prisbasbeloppet vilket ger en avgift på 67 kronor/tillfälle år 2021.
- **S. 10 – Avlösning** *Förtydligande.*
- **S. 10 – Vistelse korttidsplats/växelvård** *Nytt:* Beräknas som en trettiondedel av maxtaxan vilket ger samma snittdygnskostnad som avgift för särskilt boende. *Förtydligande:* Förtydligat att dygnsavgift tas ut från ankomstdag till och med dagen före avresedagen.

- **S. 10 – Registrerad mottagare av hemsjukvård** *Nytt:* Avgiften fastställs till 9,1 % av prisbasbeloppet delat på tolv månader vilket ger en avgift på 361 kronor/månad. Infört att barn och ungdomar upp till 20 år är avgiftsbefriade vilket följer primärvården samt många andra kommuners riktlinjer.
- **S. 10 – Utprovning hjälpmedel** *Nytt:* Avgift fastställs till 0,19 % av prisbasbeloppet vilket ger en avgift på 90 kronor/utprovningstillfälle år 2021.

Del 2 – Avgifter enligt LSS

- **S. 11 – Förbehåll om tillräckliga medel:** *Nytt:* Den enskilde har möjlighet att efter begäran få en avgiftsberäkning. I LSS-lagstiftningen framgår det inte hur kommunen ska se till att den enskilde förbehålls tillräckliga medel (jmf. SoL kap. 8). Genom att enskild med LSS-insats erbjuds möjlighet till avgiftsberäkning kan kommunen i större utsträckning än nu tillse att denne förbehålls tillräckliga medel. Eftersom uttag av avgifter i samband med LSS-insatser är begränsade är bedömningen att avgiftsberäkning inte kommer vara aktuellt för alla brukare. Det är därför lämpligt en avgiftsberäkning endast görs efter begäran från den enskilde.
- **S. 12-13 – Avgifter vid insatser enligt LSS** *Nytt & förtydligande:* Nytt avsnitt som förtydligar vilka avgifter kommunen får ta ut i samband med var och en av de tio insatser som förekommer i LSS § 9.
- **S. 13 – Kost i gruppbostad** *Nytt:* Månadskostnaden för kost fastställs till 2500 kronor utifrån en rimlighetsbedömning gjord av socialförvaltningen. *Förtydligande:* Tydliggörande av vad som gäller för den gemensamma hushållskassan i gruppboenden.

Del 3 - Allmänna bestämmelser om avgifter och avgiftshandläggning

- **S. 15-16 - Nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse; Allmänna bestämmelser** *Förtydligande:* Tydliggörande kring allmänna bestämmelser om avgifter och avgiftshandläggning.

Beslutsunderlag

- Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning, 2021-02-04
- Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning, socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-02-04
- Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2020
- Jämförelse av avgifter andra kommuner inklusive beräknat prisbasbelopp, 2021-01-28

Skickas till

Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Gunilla Lundgren

Förvaltningschef

Hilda Gustafsson

Nämndsekreterare